Al eeuwenlang leven we met water.
We strijden ertegen en profiteren ervan.
Onze band met water laat karakteristieke sporen na, zoals kronkelende – of juist kaarsrechte – dijken, droogmakerijen en handelssteden met havens.

Deze kaart laat vanuit vier invalshoeken het IJsselmeergebied met al haar bijzonderheden zien. Om te kunnen ontwikkelen en de toekomst een verleden te geven.

1 Archeologische en aardkundige schatkamer

In de IJsselmeerbodem gaan verdronken (pre)historische landschappen schuil met - waarschijnlijk - sporen van de prehistorische mens vanaf zo'n 10.000 jaar geleden, resten van bewoning, burchten, kloosters en begravingen en gebruiksvoorwerpen uit de middeleeuwen en talloze scheeps- en vliegtuigwrakken. Ze vertellen het verhaal van de vorming van het gebied en de activiteiten van de mens in het verleden.

Ontwikkelprincipe: In stand houden

Behoud het karakteristieke erfgoed om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te houden.

Behoud het archeologisch bodemarchief in de IJsselmeer- en Markermeerbodem als kennisbron op locatie. Ingrepen kunnen alleen plaatsvinden na een zorgvuldige afweging en een verantwoord archeologisch onderzoek. Jets om rekening mee te houden bij bijvoorbeeld zandwinning of het plaatsen van windmolens.

Het IJsselmeergebied in vier karakteristieken

1. Archeologische en aardkundige schatkamer
2. Oude kustlandschappen
3. Historische handels- en vissersplaatsen
4. Nieuw land en nieuwe veiligheid, ingenieurskunst

Deze karakteristieken dragen bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en herkenbaarheid van het IJsselmeergebied. Een uitstekend uitgangspunt bij de verdere ontwikkeling van het gebied.
Hier vindt u daarom ook enkele richtinggevende ontwikkelprincipes.

Meer weten over de karakteristieken en de ontwikkelprincipes?
In de Cultuurhistorische IJsselmeerbiografie vindt u de uitgebreide informatie. Ga naar www.erfgoedenruimte.nl/water

2 Oude kustlandschappen

De roerige Zuiderzeegeschiedenis heeft zeer fraaie landschappen nagelaten. Door overstromingen, kleiafzettingen en verzilting beinvloedde de Zuiderzee het landschap tot op kilometers landinwaarts.
De kustlijn van de Zuiderzee kwam tot stand in een langdurig spel van landaanwinning en landverlies; uitbreiding van het water en beteugeling ervan door de mens. Veel oude Zuiderzeedijken gaan terug tot de middeleeuwen. Hun kronkelige verloop hangt samen met de toenmalige kustlijn, maar is ook het gevolg van de vele dijkdoorbraken. Kenmerkend aan de dijkzones van de Zuiderzee is ook dat binnendijks open water te vinden is en buitendijks land.

Ontwikkelprincipe: Inpassen

Gebruik deze cultuurhistorische karakteristieken als uitgangspunt om de ruimtelijke kwaliteit te versterken

Dat kun je doen door de dijk niet als lijn, maar als zone te benaderen. Benut en versterk de kracht van de hele zone, met binnenwateren en binnen- en buitendijkse gronden. De hoge dijk vormt bij uitstek een plek voor overzicht en inspiratiee.

Voorland, aangelegd ter bescherming van de dijk

De polder ligt nu buitendijks

Kronkelige dijk met bewoning

IJstijdrelict van een keileembult

Hier brak ooit de dijk door

Hoge diversiteit met een diepgaande geschiedenis

Het IJsselmeer gebied

Een gebied met karakter!

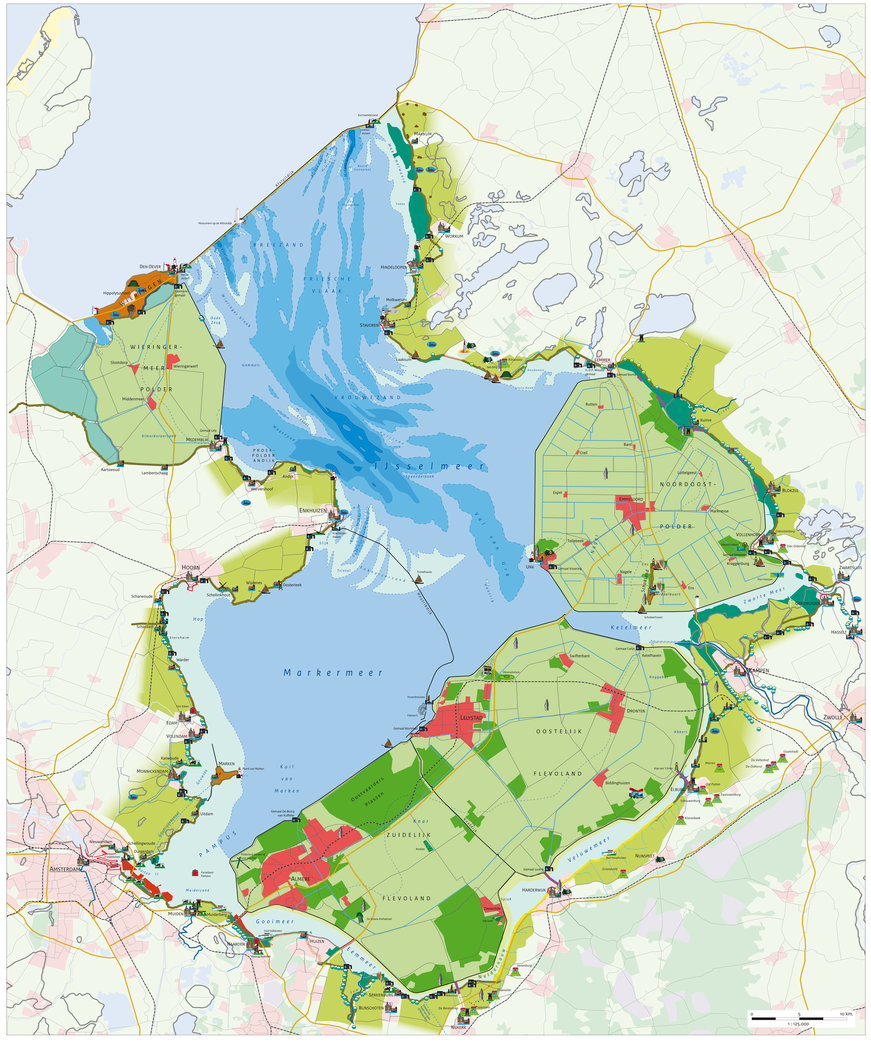
IJsselmeer
Markermeer
Gooimeer
Eemmeer
Veluwemeer
Ketelmeer
Zwarte Meer
Kuil van Marken
Pampus
Kreekrijk
Kreekrijk van Zuidelijk Flevoland
Noordoost-polder
Oostelijk Flevoland
Zuidelijk Flevoland
Wieringermeer polder
Wieringermeer
Wieringerwerf
Den Oever
Afsluitdijk
Afsluitdijk van Wieringen
Afsluitdijk van Zuidelijk Flevoland
Afsluitdijk van Oostelijk Flevoland
Afsluitdijk van Noordoost-polder
Afsluitdijk van Markermeer en IJsselmeer
Afsluitdijk van Gooimeer en Eemmeer
Afsluitdijk van Pampus
Afsluitdijk van Ketelmeer en Zwarte Meer
Afsluitdijk van Veluwemeer